

Straatsburg, 6.7.2021
COM(2021) 390 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Strategie voor de financiering van de transitie naar een duurzame economie

{SWD(2021) 180 final}

Gedetailleerde maatregelen en verklarende woordenlijst

Financiering van de transitie van de reële economie naar duurzaamheid
<i>Maatregel 1: De Commissie zal een breder kader ontwikkelen en tussenstappen naar duurzaamheid helpen financieren.</i>
1 a): De Commissie zal overwegen wetgeving voor te stellen ter ondersteuning van de financiering van bepaalde economische activiteiten die bijdragen tot de vermindering van broeikasgasemissies.
<ul style="list-style-type: none">• De Commissie zal overwegen wetgeving voor te stellen ter ondersteuning van de financiering van bepaalde economische activiteiten, met name in de energiesector, waaronder gas, die bijdragen tot de vermindering van broeikasgasemissies op een manier die de transitie naar klimaatneutraliteit gedurende het huidige decennium ondersteunt¹.
1 b): De Commissie zal opties overwegen om het EU-taxoniekader uit te breiden om transitie-inspanningen te erkennen.
<ul style="list-style-type: none">• De Commissie zal opties overwegen om het EU-taxoniekader uit te breiden om mogelijk economische activiteiten met een middelhoog niveau van milieuprestaties te erkennen, teneinde de transparantie te vergroten en financiering vrij te maken voor activiteiten die een geloofwaardig traject naar duurzaamheid volgen.• Tegen eind 2021 zal de Commissie een verslag publiceren met een beschrijving van de bepalingen die nodig zouden zijn om economische activiteiten te behandelen die geen significant effect op ecologische duurzaamheid hebben en economische activiteiten die de ecologische duurzaamheid aanzienlijk schaden.
1 c): De Commissie zal technische screeningcriteria toevoegen voor duurzame activiteiten die nog niet onder de eerste gedelegeerde EU-taxonieverordening klimaat vallen.
<ul style="list-style-type: none">• De Commissie zal een aanvullende gedelegeerde EU-taxonieverordening klimaat aannemen met betrekking tot activiteiten die nog niet onder de eerste gedelegeerde EU-taxonieverordening klimaat vallen, zoals landbouw en bepaalde energiesectoren, in overeenstemming met de vereisten van de taxonieverordening. De gedelegeerde handeling zal ook betrekking hebben op activiteiten op het gebied van kernenergie, afhankelijk van en in overeenstemming met het specifieke evaluatieproces van deskundigen dat de Commissie voor dit doel heeft vastgesteld. Na afloop van het specifieke evaluatieproces zal de Commissie deze aanvullende gedelegeerde handeling zo spoedig mogelijk vaststellen in de zomer van 2021. Deze aanvullende gedelegeerde handeling zal ook betrekking hebben op aardgas en aanverwante technologieën als overgangsactiviteit, voor zover deze binnen de grenzen van artikel 10, lid 2, van de EU-taxonieverordening vallen. In dit verband zullen de voordelen van een vervalbepaling voor overgangsactiviteiten in overweging worden genomen.
1 d): De Commissie zal nog een gedelegeerde taxonomiehandeling vaststellen die betrekking heeft op de resterende vier milieudoelstellingen.
<ul style="list-style-type: none">• Zoals de taxonieverordening voorschrijft, zal de Commissie in de eerste helft van 2022 nog een

¹ Volgens de koers die is uitgezet in de mededeling over EU-Taxonomie, duurzaamheidsrapportage door bedrijven, duurzaamheidsvoorkeuren en fiduciaire verplichtingen: Financiering sturen in de richting van de Europese Green Deal, COM(2021) 188 final van 21.4.2021.

gedelegeerde taxonomiehandeling vaststellen die betrekking heeft op de resterende vier milieudoelstellingen (water, biodiversiteit, preventie van verontreiniging en circulaire economie).

- Tegelijkertijd zal de Commissie technische screeningcriteria vaststellen voor verdere activiteiten die bijdragen tot klimaatdoelstellingen (bv. in de maakindustrie en de vervoerssector).

1 e): De Commissie zal de normen en labels voor duurzame financiering uitbreiden die de financiering van de transitie naar duurzaamheid en gefaseerde transitie-inspanningen ondersteunen.

Normen en labels voor financiële instrumenten

- In samenwerking met de ETA's en het platform voor duurzame financiering:
 - De Commissie zal werken aan verdere obligatielabels, zoals transitie- of duurzaamheidsgebonden obligatielabels. Dit werk moet uiterlijk in 2022 afgerond zijn.
 - De Commissie zal uiterlijk in 2023 nagaan wat er nodig is voor en wat de merites zijn van een algemeen kader voor labels voor financiële instrumenten ter financiering van de transitie van de economie.

Labels voor financiële producten en benchmarks

- Zoals de benchmarkverordening voorschrijft, zal de Commissie de haalbaarheid van een ESG-benchmark onderzoeken, rekening houdend met het evoluerende karakter van duurzaamheidsindicatoren en de methoden die worden gebruikt voor het meten ervan. De beoordeling van de Commissie zal worden ondersteund door een studie waarin wordt gekeken naar bestaande ESG-gerelateerde benchmarks, beste praktijken en tekortkomingen, alsook minimumnormen voor een ESG-benchmark van de EU.
- Voorts zal de Commissie uiterlijk op 31 december 2022 de minimumnormen voor zowel de EU-klimaattransitiebenchmarks als de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde benchmarks herzien om ervoor te zorgen dat de selectie van de onderliggende activa strookt met de EU-taxonomie.
- De Commissie zal minimumcriteria voor duurzaamheid voorstellen, of een combinatie van criteria voor financiële producten die onder artikel 8 van de verordening informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector vallen, om minimumprestaties inzake duurzaamheid van dergelijke producten te waarborgen ter verdere versterking van een geharmoniseerde toepassing van de verordening en ter aanmoediging van transitie-inspanningen.

Openbaarmaking van prospectussen

- In het kader van de prospectusverordening zal de Commissie in de loop van 2022 gerichte prospectusopenbaarstellingen voor groene, sociale en duurzame effecten invoeren om de vergelijkbaarheid, transparantie en harmonisatie van de voor dergelijke instrumenten verstrekte informatie te verbeteren en groenwassen te helpen bestrijden.

Naar een inclusiever kader voor duurzame financiering

Maatregel 2: De Commissie zal werken aan een inclusief kader voor duurzame financiering voor iedereen.

2 a): De Commissie zal retailbeleggers en kmo's kansen bieden om toegang te krijgen tot duurzame financieringsmogelijkheden.

Groene leningen en hypotheke

- De Commissie zal de EBA verzoeken om uiterlijk in het tweede kwartaal van 2022 een advies uit te brengen over de definitie van groene retailleningen en groene hypotheke en over mogelijke ondersteunende instrumenten daarvoor.
- De Commissie zal tegen eind 2022 in het kader van de herziening van de richtlijn hypothecair krediet nagaan hoe het gebruik van energie-efficiënte hypotheke kan worden ondersteund.
- De Commissie zal een EU-brede voorlichtingscampagne voor bedrijven en huishoudens organiseren over de kenmerken en voordelen van dergelijke leningen.
- De Commissie zal de lidstaten via haar instrument voor technische ondersteuning² helpen capaciteitsopbouw en technisch advies te ontwikkelen ter ondersteuning van het genereren van projecten, bijvoorbeeld om advies te geven over technische en financieringsoplossingen, onder meer via groene leningproducten.

Financiële geletterdheid en beleggingsadviseurs

- Afhankelijk van een nadere beoordeling zal de Commissie stappen overwegen om de deskundigheid en kwalificaties van financiële adviseurs op het gebied van duurzaamheid te versterken, in overeenstemming met het actieplan voor de kapitaalmarktunie.
- De Commissie zal rekening houden met duurzamefinancieringsaspecten bij de ontwikkeling van het komende gezamenlijke financiële kader van de EU/OESO-INFE voor financiële vaardigheden voor personen, te beginnen met volwassenen vanaf eind 2021.

Instrumenten en adviesdiensten voor bedrijven, met name kmo's en exporteurs

- De Commissie zal de lidstaten technische ondersteuning aanbieden om kmo's toegang te bieden tot adviesdiensten op het gebied van duurzaamheid in de hele EU. Het is de bedoeling dat zij vanaf 2023 toegang krijgen tot duurzame financiering met geringe administratieve lasten³. Deze ondersteuning zal de capaciteitsopbouw inzake duurzaamheid met het oog op de specifieke behoeften van kmo's helpen verbeteren, ook voor rapportagedoeleinden in het kader van de EU-taxonomie.
- Om de bruikbaarheid en de toepassing van de kaders voor informatieverschaffing over duurzaamheid te vergroten, ook voor kleinere ondernemingen, heeft de Commissie onlangs een kompas voor de EU-taxonomie gepubliceerd⁴. Dit digitale instrument verleent gebruikers inzicht in het potentiële toepassingsgebied en de afstemmingsmogelijkheden en stelt hen in staat deze te beoordelen, en vergemakkelijkt de integratie van EU-taxonomiecriteria in databanken en rapportagesystemen van

² De Commissie zal deze steun verlenen via haar instrument voor technische ondersteuning uit hoofde van Verordening (EU) 2021/240 van het Europees Parlement en de Raad van 10 februari 2021 tot vaststelling van een instrument voor technische ondersteuning (PB L 57 van 18.2.2021).

³ De Commissie zal deze steun verlenen via haar instrument voor technische ondersteuning uit hoofde van Verordening (EU) 2021/240 van het Europees Parlement en de Raad van 10 februari 2021 tot vaststelling van een instrument voor technische ondersteuning (PB L 57 van 18.2.2021).

⁴ Zie [hier](#).

bedrijven.

- Met betrekking tot publiek exportkrediet⁵ zal de Commissie niet alleen een eind maken aan de steun voor de kolengestookte elektriciteitssector, maar ook voorstellen de OESO-regeling te herzien om het positieve effect van de stimulansen voor klimaatvriendelijke projecten te vergroten (daarbij zal ook worden beoordeeld of de beginselen van de EU-taxonomie inzake duurzame activiteiten voor dit doel kunnen worden gebruikt).

2 b): De Commissie zal nagaan hoe de kansen kunnen worden benut die digitale technologieën bieden voor duurzame financiering.

- De Commissie zal gegevens met betrekking tot duurzame financiering opnemen in de dataruimten in het kader van de Europese datastrategie en samen met het platform voor digitale financiering reflecteren over mogelijke verdere acties om innovatieve oplossingen met behulp van digitale technologieën mogelijk te maken en aan te moedigen ter ondersteuning van kmo's en retailbeleggers.
- De Commissie stimuleert de ontwikkeling van en investeringen in emissiearme of emissievrije datacentra en "distributed ledger"-technologieën, inclusief voor cryptoactiva, en zij zal uiterlijk in 2023 nagaan of de EU-taxonomie moet worden uitgebreid tot verdere ondersteunende activiteiten.

2 c): De Commissie zal streven naar betere bescherming tegen klimaat- en milieurisico's door de verzekeringsdekking te vergroten en die risico's te beperken.

- De Commissie zal Eiopa verzoeken om medio 2022 de ontwikkeling van het dashboard voor natuurrampen voort te zetten, en zij zal nagaan of het dashboard kan worden gebruikt voor de diagnostische beoordeling per lidstaat.
- De Commissie zal, met steun van de verzekeringssector, nationale en lokale autoriteiten en andere belanghebbenden, uiterlijk in 2022 een dialoog over klimaatveerkracht op gang brengen om beste praktijken uit te wisselen en manieren te zoeken om de klimaatbeschermingskloof aan te pakken en de klimaatveerkracht te vergroten, hetzij door middel van aanbevelingen, hetzij door vrijwillige verbintenissen.
- De Commissie zal de Eiopa verzoeken door te gaan met haar werkzaamheden inzake de vaststelling van goede praktijken door de verzekeringssector in de bredere context van de levering van producten (inclusief prijsstelling en afsluiting) of diensten voor het beheer van klimaatgerelateerde risico's door klanten. De Eiopa moet bijzondere aandacht besteden aan innovatieve oplossingen en hun potentiële risico's of de mogelijkheden voor een ruimer gebruik ervan.
- Op basis van de werkzaamheden van Eiopa zal de Commissie overwegen of wetgevende dan wel niet-wetgevende maatregelen inzake prudentiële of andere regels de toepassing van de vastgestelde goede praktijken zouden kunnen vergemakkelijken.

2 d): De Commissie zal geloofwaardige sociale investeringen ondersteunen.

- Vóór december 2022 zal de Commissie met de ETA's overleggen om de technische reguleringsnormen

⁵ Exportkredieten zijn door de overheid gesteunde financiële instrumenten die door nationale exportkredietinstellingen worden verstrekt. Zie [Trade Policy Review](#).

in het kader van de SFDR te herzien en om duidelijkheid te verschaffen over indicatoren die betrekking hebben op de belangrijkste negatieve effecten in verband met klimaat en milieu, maar ook over de belangrijkste negatieve effecten inzake sociale en personeelsaangelegenheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

- De Commissie zal tegen eind 2021 een verslag publiceren over een sociale taxonomie, zoals de taxonomieverordening voorschrijft.
- De Commissie zal in 2021 een initiatief voor duurzame corporate governance indienen.

2 e): De Commissie zal werken aan groene begrotings- en risicodelingsmechanismen.

- De Commissie zal de methoden versterken voor het traceren van uitgaven voor klimaat en biodiversiteit, en steun verlenen aan lidstaten die hun nationale begroting willen ombuigen naar groene prioriteiten.
- De Commissie zal in de aanloop naar de COP 26 een jaarlijkse inaugurele top over duurzame investeringen organiseren.

De veerkracht van de financiële sector en zijn bijdrage aan duurzaamheid verbeteren: het perspectief van dubbele materialiteit

Maatregel 3: Om de economische en financiële veerkracht ten aanzien van duurzaamheidsrisico's te verhogen, zal de Commissie verdere stappen ondernemen op het gebied van boekhouding, kredietratings, microprudentiële en macroprudentiële regelgeving.

3 a): De Commissie zal streven naar standaarden voor financiële verslaglegging die de normen voor duurzaamheidsrisico's op passende wijze weerspiegelen, en zij zal de boekhouding van natuurlijk kapitaal aanmoedigen.

- De Commissie zal samen met de EFRAG, de ESMA en de IASB nagaan hoe de normen voor financiële verslaglegging relevante duurzaamheidsrisico's optimaal kunnen weergeven.
- Om de ontwikkeling van normen voor de beoordeling van natuurlijk kapitaal in de EU en wereldwijd aan te moedigen, voert de Commissie ook haar samenwerking met de sector op met betrekking tot de boekhouding van biodiversiteit en van natuurlijk kapitaal.

3 b): De Commissie zal actie ondernemen om ervoor te zorgen dat relevante ESG-risico's op transparante wijze en systematisch in ratings en ratingoutlooks worden opgenomen.

- De Commissie verzoekt de ESMA om:
 - uiterlijk in het derde kwartaal van 2022 haar beoordeling te geven over de uitvoering van de geactualiseerde richtsnoeren ter verbetering van de openbaarmaking van informatie over de wijze waarop ESG-factoren in ratings en ratingoutlooks in aanmerking worden genomen;
 - uiterlijk in het tweede kwartaal van 2022 haar bevindingen mee te delen over de wijze waarop ESG-factoren door ratingbureaus in hun methodologieën worden verwerkt.
- Afhankelijk van de bevindingen van de ESMA en de resultaten van een effectbeoordeling zal de Commissie uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 actie ondernemen om ervoor te zorgen dat relevante ESG-risico's systematisch in ratings worden opgenomen en om de transparantie over de opneming van ESG-risico's door ratingbureaus in ratings en ratingoutlooks te verbeteren.

3 c): De Commissie zal wijzigingen in de VKV en RKV voorstellen om ervoor te zorgen dat ESG-

factoren consequent worden opgenomen in de risicobeheersystemen van banken.

Risicobeheer en toezichtbevoegdheden

- Bij de komende herziening van de VKV/RKV zal de Commissie voor de Europese Bankautoriteit bindende vereisten en mandaten inzake de integratie van ESG-risico's in de risicobeheerregels voor banken voorstellen en de toezichthouders ertoe verplichten ervoor te zorgen dat banken ESG-risico's adequaat beheren, rekening houdend met de verschillende soorten duurzaamheidsrisico's (ecologisch, sociaal en governance). Hierbij zal het gaan om verbeteringen en de invoering van een nieuw mandaat voor de EBA om richtsnoeren uit te vaardigen voor het identificeren, meten, beheren en monitoren van ESG-risico's door banken.
- De Commissie zal voorstellen om toezichthoudende autoriteiten uitdrukkelijk te machtigen ESG-risico's op te nemen in de procedure van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (SREP).
- De banken zelf zullen ook interne stresstests moeten uitvoeren om hun veerkracht tegen klimaatveranderingsrisico's en negatieve langetermijneffecten te testen. De Commissie zal de EBA opdracht geven hierover richtsnoeren uit te vaardigen.

Risicoverschillen en kapitaalvereisten

- De Commissie zal voorstellen te erkennen dat maatregelen om de energie-efficiëntie van een hypotheekonderpand te verbeteren, kunnen worden geacht de waarde van vastgoed onmiskenbaar te doen toenemen.
- De Commissie zal voorstellen de opdracht van de EBA om na te gaan of een specifieke prudentiële behandeling van blootstellingen betreffende hoofdzakelijk met ecologische en/of sociale doelstellingen verband houdende activa en activiteiten gerechtvaardigd is, met twee jaar te vervroegen tot 2023.

Openbaarmaking en rapportage

- De Commissie zal nagaan of informatie over de duurzame activiteiten van financiële instellingen en hun blootstellingen aan ESG-risico's in de prudentiële rapportage moet worden opgenomen.
- De Commissie zal de openbaarmakingsvereisten met betrekking tot milieurisico's uitbreiden tot een groter geheel van banken, volgens een evenredige aanpak om onnodige lasten voor kleine banken te vermijden.

3 d): De Commissie zal bij de komende herziening van de Solvabiliteit II-richtlijn (2021) wijzigingen voorstellen om duurzaamheidsrisico's consequent in het prudentiële kader voor verzekeraars te integreren.

Risicobeheer

- Om het beheer van duurzaamheidsrisico's in de verzekeringssector te verbeteren, zullen verzekeraars verplicht zijn voor prudentiële doeleinden een analyse van het "klimaatveranderingsscenario" te verrichten.

Risicoverschillen en kapitaalvereisten

- Bij de komende herziening van Solvabiliteit II zal de Commissie voorstellen Eiopa opdracht te geven

om na te gaan of een specifieke prudentiële behandeling van blootstellingen betreffende hoofdzakelijk met ecologische en/of sociale doelstellingen verband houdende activa en activiteiten uiterlijk in 2023 gerechtvaardigd zou zijn.

- Bovendien zal de Commissie voorstellen Eiopa opdracht te geven de doeltreffendheid van de huidige prudentiële regeling te beoordelen, met name wat betreft de allocatie van activa en het daaruit voortvloeiende effect op de kapitaalkosten van ondernemingen die actief zijn in sectoren met een verschillende koolstofintensiteit.
- Op basis van de werkzaamheden van Eiopa zal de Commissie overwegen of gedelegeerde handelingen in het kader van Solvabiliteit II moeten worden gewijzigd.

3 e): De Commissie zal haar inspanningen opvoeren om potentiële systeemrisico's als gevolg van uitdagingen inzake houdbaarheid te monitoren en aan te pakken, teneinde de financiële stabiliteit op lange termijn te handhaven en systeemrisico's te beperken.

Monitoring van risico's voor de financiële stabiliteit

- In nauwe samenwerking met het ESRB, de ECB, de ETA's, het EEA en de relevante nationale autoriteiten zal de Commissie klimaatgerelateerde risico's voor de financiële stabiliteit systematisch monitoren, afhankelijk van de beschikbaarheid van gegevens en methoden, en de reikwijdte van deze monitoring uitbreiden tot andere milieurisico's.
- Tegen eind 2023 zal de Commissie een verslag indienen over deze risico's voor de financiële stabiliteit en de waarschijnlijke ontwikkeling ervan, zo nodig met voorstellen voor verdere beleidsmaatregelen.
- Uiterlijk in 2022 zal de Commissie een verslag opstellen om een methodologisch kader te presenteren en de potentiële financiële risico's in verband met biodiversiteitsverlies en aftakeling van ecosystemen op micro- en macroniveau te beoordelen, en na te gaan welke wijzigingen van het beleid inzake duurzame financiering eventueel nodig zijn.

Stresstests voor toezichtdoeleinden

- De Commissie zal de ETA's opdracht geven en de ECB verzoeken regelmatig stresstests op het gebied van klimaatverandering of scenarioanalyses uit te voeren en daarbij respectievelijk een bottom-up- en een top-downbenadering te volgen.
- Daarnaast zal de Commissie de ETA's opdracht geven en de ECB verzoeken op EU-niveau in de hele financiële sector eenmalig een gecoördineerde bottom-up- en top-downstresstest op het gebied van klimaatverandering uit te voeren om de veerkracht van de financiële sector te beoordelen in overeenstemming met het Fit-for-55-pakket. Het jaar, de reikwijdte en de sectorspecifieke aspecten van deze operatie zullen door de ETA's en de ECB worden bepaald.
- De Commissie zal de ETA's opdracht geven om de door toezichthouders en onder toezicht staande entiteiten in hun specifieke sectoren te gebruiken methoden, parameters en scenario's voor bottom-up-klimaatstresstests verder te ontwikkelen, en zij zal de ECB verzoeken de methoden, parameters en scenario's voor top-down-klimaatstresstests met steun van het ESRB verder te ontwikkelen en daarbij gebruik te maken van de lopende werkzaamheden van het NGFS. Aan deze praktijk zal ruime bekendheid worden gegeven zodat toezichthouders en financiële instellingen snel van elkaar kunnen leren.
- De Commissie zal analyseren hoe de bij stresstests of scenarioanalyses aan het licht gekomen risico's kunnen worden geïntegreerd in regelgeving en toezicht op micro- en macroprudentieel gebied.

Macroprudentiële instrumenten

- Met inbreng van het ESRB, de ECB en de EBA zal de Commissie in het kader van de aanstaande herziening van het macroprudentiële kader voor banken nagaan of het huidige macroprudentiële instrumentarium geschikt is om klimaatgerelateerde risico's voor de financiële stabiliteit aan te pakken.
- Op middellange termijn is de Commissie voornemens overwegingen inzake systeemrisico bij uitbreiding ook te hanteren voor milieugerelateerde financiële risico's, inclusief in geval van niet-bancaire financiële intermediairs, en de behandeling van activa waarvan de milieublootstellingen onbekend zijn, te beoordelen.

Maatregel 4: De Commissie zal zich inspannen om de bijdrage van de financiële sector aan de duurzaamheidsdoelstellingen te verbeteren.

4 a): De Commissie zal wetenschappelijk gefundeerde doelstellingen, openbaarmaking en monitoring van de verbintenissen van de financiële sector versterken.

Openbaarmaking en rapportage

- Het CSRD-voorstel en de bijbehorende door EFRAG uit te werken norm zouden financiële instellingen, waaronder banken, beleggers en verzekeraars ertoe verplichten openbaarheid te geven aan hun transitie- en decarbonisatieplannen en de wijze waarop zij hun ecologische voetafdruk denken te verkleinen.
- Voortbouwend op de technische reguleringsnorm in het kader van de SFDR zal de Commissie trachten de openbaarmaking en de doeltreffendheid van decarbonisatiemaatregelen van financiëlemarktdeelnemers voor alle financiële producten te versterken.

Duurzaamheidstoezeggingen

- In dit verband zijn vrijwillige toezeggingen van financiële instellingen wereldwijd om strategische, wetenschappelijk gefundeerde klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen vast te stellen, eveneens lovenswaardig als eerste stap. In afwachting van mogelijke verdere beleidsmaatregelen op dit gebied zal de Commissie onderzoeken in hoeverre meer richtsnoeren mogelijk zijn om de geloofwaardigheid van dergelijke vrijwillige toezeggingen te waarborgen, en zal zij erop toezien of er in de EU mettertijd vooruitgang wordt geboekt. In dit stadium kunnen financiële instellingen gebruikmaken van de EU-taxonomie en andere instrumenten voor duurzame financiering om op het niveau van de entiteit of in hun portefeuille vorderingen te boeken bij de verwezenlijking van hun plannen.

4 b): De Commissie zal de fiduciaire verplichtingen en de rentmeesterschapsregels voor beleggers verduidelijken om de bijdrage van de financiële sector aan de doelstellingen van de Green Deal weer te geven.

Fiduciaire verplichtingen

- Vóór de herziening van de IBPV II-richtlijn zal de Commissie de Eiopa verzoeken het pensioenkader te analyseren, met name om:
 - na te gaan of er behoefte aan is het begrip “langetermijnbelangen van deelnemers en pensioengerechtigden” te verruimen en het begrip “dubbele materialiteit” in te voeren, rekening houdend met de duurzaamheidsvoorkeuren van deelnemers en pensioengerechtigden en de bredere maatschappelijke en ecologische doelstellingen; en
 - na te gaan of de “prudent person”-regel moet worden verduidelijkt en/of naar mogelijke manieren

moet worden gezocht om de integratie van duurzaamheidseffecten in beleggingsbeslissingen verplicht te stellen.

- In samenwerking met de ETA's en voortbouwend op de wijzigingen in de regels inzake fiduciaire verplichtingen die met het pakket van april 2021 zijn ingevoerd, zal de Commissie de merites van verdere wijzigingen overwegen om financiëlemarktdelnemers en adviseurs in staat te stellen systematisch rekening te houden met de positieve en negatieve duurzaamheidseffecten van de producten waarover zij adviseren en van hun beleggingsbeslissingen, waaronder voor icbe's en entiteiten die onder MIFID II, de AIFM-richtlijn en de richtlijn verzekeringsdistributie vallen. Een dergelijke herziening zou zich in samenhang met de mogelijke herziening van de fiduciaire verplichtingen via IBPV II ontfouwen.

Rentmeesterschap en betrokkenheid

- De richtlijn aandeelhoudersrechten (SRD II) biedt een minimumbasis voor rentmeesterschapsactiviteiten, doeltreffend rentmeesterschap en besluitvorming over langetermijninvesteringen. Rekening houdend met het feit dat de SRD II uiterlijk in 2023 wordt herzien, zal de Commissie nagaan hoe SRD II beter rekening kan houden met effectoverwegingen en wereldwijde beste praktijken op het gebied van richtsnoeren voor rentmeesterschap.
- De Commissie zal de ETA's en de nationale regelgevende instanties verzoeken verdere richtsnoeren te ontwikkelen om ervoor te zorgen dat "in onderling overleg handelen" niet verhindert dat beleggers zich gezamenlijk kunnen inzetten rond gemeenschappelijke duurzaamheidsdoelstellingen⁶.

4 c): De Commissie zal maatregelen nemen om de beschikbaarheid, integriteit en transparantie van ESG-marktonderzoek en -ratings te verbeteren.

- De Commissie zal uiterlijk in het vierde kwartaal van 2021 een gerichte openbare raadpleging organiseren over de werking van de markt voor ESG-ratings.
- Afhankelijk van een effectbeoordeling zal de Commissie actie ondernemen om de betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van ESG-ratings uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 te verbeteren.
- De Commissie kan bepaalde aspecten van ESG-onderzoek beoordelen om te beslissen of het noodzakelijk is op te treden en welke maatregelen passend zijn.

Maatregel 5: De Commissie zal toezicht houden op een ordelijke transitie en de integriteit van het financiële stelsel van de EU waarborgen.

5 (a): De Commissie zal toezichthouders in staat stellen om groenwassen aan te pakken.

- De Commissie zal in samenwerking met de ETA's beoordelen of de toezichtbevoegdheden, -capaciteiten en -verplichtingen van de bevoegde autoriteiten alsook de door de bevoegde autoriteiten genomen handhavingsmaatregelen geschikt zijn voor het beoogde doel om groenwassen doeltreffend te bestrijden. Hieronder valt ook de monitoring van het risico van groenwassen uitgeoefend door de ETA's en de bevoegde autoriteiten.

⁶ Europese Autoriteit voor effecten en markten, publieke verklaring met informatie over de samenwerking tussen aandeelhouders en in onderling overleg handelen in het kader van de overnamerichtlijn, ESMA/2014/677-REV, 8.1.2019, die [hier](#) te vinden is.

- Als onderdeel van deze beoordeling zal de ETA's worden verzocht na te gaan – met een verslag daarover aan de Commissie – of het huidige instrumentarium voor toezicht en handhaving waarover de bevoegde autoriteiten beschikken voor het monitoren, onderzoeken en bestraffen van groenwassen, in de hele EU efficiënt, consistent en afschrikkend genoeg is en of het geschikt is om mogelijke groenwasrisico's gedurende de gehele levenscyclus van het product op te sporen.
- Vervolgens zal de Commissie overwegen of verdere stappen nodig zijn om te zorgen voor een toereikend en consistent niveau van toezicht en handhaving in de hele EU. De Commissie zal de noodzaak van een sterkere rol van coördinatie en convergentie door de ETA's of andere wijzigingen in de EU-wetgeving overwegen.

5 b): De Commissie zal een robuust monitoringkader ontwikkelen om de door het financiële stelsel van de EU geboekte vooruitgang te meten.

- Om te beoordelen in hoeverre de financiële sector in de EU op één lijn zit, zal de Commissie in samenwerking met het platform voor duurzame financiering een robuust monitoringkader en een reeks indicatoren ontwikkelen om kapitaalstromen naar duurzame beleggingen te meten.
- De Commissie zal de lidstaten bijstaan om de investeringskloof te beoordelen en de vooruitgang te meten die hun financiële sector heeft geboekt bij de aanpassing aan onze klimaat- en milieudoelstellingen. Daartoe zal de Commissie de lidstaten uiterlijk in juni 2023 verzoeken een beoordeling op te stellen van de mate waarin hun financiële markten aan de klimaat- en milieudoelstellingen voldoen. Deze beoordeling moet betrekking hebben op banken, vermogensbeheerders, pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen.
- Met het oog op een betere beoordeling van de investeringskloof om aan onze klimaat- en milieudoelstellingen te voldoen, zal de Commissie uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 een gedetailleerde analyse van de investeringsbehoeften en de investeringskloof uitvoeren, rekening houdend met evoluerende wetgevingsvoorstellen en toekomstige onderzoeken naar de investeringsbehoeften.
- Op basis van het bovenstaande zal de Commissie tegen eind 2023 een geconsolideerd verslag indienen over de stand van zaken met betrekking tot de transitie van de financiële markten van de EU. Daarnaast zal de Commissie tegen eind 2023 het effect van de EU-agenda voor duurzame financiering beoordelen.

5 c): De Commissie zal de samenwerking tussen de autoriteiten verbeteren om te werken aan een gemeenschappelijke aanpak voor het toezicht op een ordelijke transitie, en zij zal monitoren of het financiële stelsel van de EU strookt met de doelstellingen van de Green Deal.

- Uiterlijk in 2022 zal de Commissie haar samenwerking met de ECB, het ESRB, de ETA's en het EEA versterken om een gemeenschappelijke methodologische basis te ontwikkelen en het perspectief van dubbele materialiteit op consistente en coherente wijze in het hele financiële stelsel van de EU te integreren.
- Deze samenwerking moet tussentijdse doelstellingen voor de financiële sector helpen vaststellen en meer inzicht bieden of de geboekte en toekomstige vooruitgang toereikend is, om zo waar nodig meer coöperatieve beleidsmaatregelen door alle betrokken overheidsinstanties te vergemakkelijken. Dit kan leiden tot het aanbevelen van beleidsmaatregelen, instrumenten en methodologieën voor de uitvoering van toekomstgerichte aanpassingsstrategieën en het aanpakken van risico's voor de financiële stabiliteit, ten behoeve van toezichthouders, regelgevers en entiteiten uit de financiële sector in de EU.

5 d): De Commissie zal het onderzoek naar en de overdracht van kennis over duurzame financiering versterken.

- De Commissie zal een onderzoeksforum voor duurzame financiering oprichten om de rol van de wetenschap en het delen van kennis tussen de financiële sector en de onderzoeksgemeenschap te versterken.
- Het onderzoeksforum voor duurzame financiering zal de taak krijgen meer bekendheid te geven aan het gebruik van duurzaamheidsgerelateerde wetenschappelijke, onderzoeks- en innovatiegegevens van EU-financieringsprogramma's voor O&I, meer belangstelling van beleggers te wekken voor onderzoek naar duurzaamheid en de uitwisseling van kennis tussen onderzoekers en de financiële gemeenschap te versterken.

Wereldwijde ambitie bevorderen

Maatregel 6: De Commissie zal zich ertoe verbinden een hoog niveau van ambitie vast te stellen bij de ontwikkeling van internationale initiatieven en normen voor duurzame financiering, waarbij het concept van dubbele materialiteit en ondersteuning van de partnerlanden van de EU wordt omhelsd.

6 (a): De Commissie zal op internationale fora een ambitieuze consensus bevorderen.

- Voortbouwend op deze strategie zal de Commissie een hoog ambitieniveau vaststellen bij de ontwikkeling van internationale initiatieven en normen voor duurzame financiering, met name door te pleiten voor mainstreaming van het concept van dubbele materialiteit en overeenstemming te zoeken over gemeenschappelijke doelstellingen en beginselen voor duurzame taxonomieën.
- De Commissie zal pleiten voor de ontwikkeling van een solide internationale governance op het gebied van duurzame financiering en voorstellen het mandaat van de Raad voor financiële stabiliteit uit te breiden en daarin het perspectief van dubbele materialiteit op te nemen.
- De Commissie verzoekt alle internationale partners de samenwerking op het gebied van duurzame financiering te verdiepen, met name om de particuliere sector uit te rusten met bruikbare instrumenten en maatstaven, zoals taxonomieën.

6 b): De Commissie zal voorstellen de werkzaamheden van het IPSF te intensiveren en te verdiepen.

- In het najaar van 2021 zal het IPSF de volgende documenten publiceren:
 - een verslag over een gemeenschappelijke taxonomie, waarin de gemeenschappelijke elementen van de bestaande, door overheidsinstanties ontwikkelde taxonomieën worden uiteengezet;
 - een verslag over informatieverschaffing inzake duurzaamheid om een alomvattende vergelijking van de vereisten voor ondernemingen, vermogensbeheerders en institutionele beleggers te bieden;
 - zijn jaarverslag.
- Daarnaast zal het IPSF verslag uitbrengen over zijn werkzaamheden met betrekking tot een “gemeenschappelijke taxonomie” door “nieuwe” taxonomieën op te nemen naarmate die door zijn

aangesloten jurisdicties worden ontwikkeld, en over informatieverschaffing over duurzaamheid.

- De Commissie zal het IPSF voorstellen zijn werkzaamheden uit te breiden tot nieuwe aangelegenheden, zoals de financiering van biodiversiteit en transitie.
- De Commissie zal een sterkere governancestructuur voor het IPSF voorstellen.
- Om ervoor te zorgen dat dit in de praktijk effect sorteert, zal de Commissie voorstellen nauwere samenwerking en interactie tussen het IPSF en de particuliere sector te ontwikkelen.

6 c): De Commissie zal lage- en middeninkomenslanden ondersteunen om hun een bredere toegang tot duurzame financiering te verlenen.

- De Commissie zal een alomvattende strategie ontwikkelen om de duurzame financiering in onze partnerlanden te helpen versterken. Daartoe zal een speciale deskundigengroep op hoog niveau worden opgericht om te inventariseren welke uitdagingen en kansen duurzame financiering in onze partnerlanden meebrengt. De deskundigengroep zal de Commissie ook aanbevelingen doen om de particuliere geldstromen te versnellen met het oog op de uitvoering van de externe dimensie van de Green Deal en een groen, rechtvaardig en veerkrachtig herstel in onze partnerlanden.
- De Commissie zal ook steun verlenen aan inspanningen om de financieringsinstrumenten voor duurzaamheid op te schalen en beter te helpen opbouwen wereldwijd, met name via het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) “Europa in de wereld” en haar nieuw Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling (EFDO+), alsook het instrument voor pretoetredingssteun (IPA).

Verklarende woordenlijst

AIFM-richtlijn	richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen	KPI	kernprestatie-indicator
CRA	ratingbureaus	MCD	richtlijn hypothecair krediet
VKV/RKV	verordening kapitaalvereisten/richtlijn kapitaalvereisten	MIFID	richtlijn markten voor financiële instrumenten
CSRD	richtlijn duurzaamheidsrapportage door bedrijven	NBA's	nationale bevoegde autoriteiten
DLT	“distributed ledger”-technologieën	NEKP	nationale energie- en klimaatplannen
EBA	Europese Bankautoriteit	NFRD	richtlijn niet-financiële rapportage
ECB	Europese Centrale Bank	NGFS	netwerk van centrale banken en toezichthouders voor de vergroening van het financiële stelsel
EEA	Europees Milieuagentschap	OESO	Organisatie voor Economische

			Samenwerking en Ontwikkeling
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group	PSF	platform voor duurzame financiering
EGD	Europese Green Deal	O&I	onderzoek en innovatie
Eiopa	Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen	RSFS	vernieuwde strategie voor duurzame financiering
ETA's	Europese toezichthoudende autoriteiten	SFDR	verordening informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector
ESAP	centraal Europees toegangspunt voor financiële en niet-financiële informatie	SFSG	Sustainable Finance Study Group
ESG	Ecologische, sociale en governancecriteria	SDG's	Duurzameontwikkelingsdoelstellingen
ESMA	Europese Autoriteit voor effecten en markten	kmo's	kleine en middelgrote ondernemingen
ESRB	Europees Comité voor systeemrisico's	SREP	procedure voor toetsing en evaluatie door de toezichthouder
Eu GB	Europese groene obligatie	TCFD	Task Force on Climate-related Financial Disclosures
IDD	richtlijn verzekeringsdistributie	icbe's	instellingen voor collectieve belegging in effecten
IFRS	internationale standaard voor financiële verslaglegging	TEG	technische deskundigengroep voor duurzame financiering
IBPV	instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening		
IPSF	internationaal platform voor duurzame financiering		